

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítónak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetések felvezet: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető kérelmek a szerkesztőséghez intézendő

Látogatás Almádiban.

Mi, veszprémiek méltán büszkéek lehetünk arra, hogy a Balatonnak egyik legszebb pontját miénknek mondhatjuk. Almádi a maga bájos környezetével olyan impozáns kép, hogy megértjük, ha nemcsak a veszprémieket, hanem az idegeneket is odacsalogatja. Megvan állandósító ereje is, mellyel évről-évre több és több családot tesz éves lakójává. S azok, akiket a Balaton bűbajos varázsa a sir számára is ide kapcsol, válnak e szép vidék fejlesztésének, magának a Balatonkultusznak is lelkes apostoláivá. De van az idegenek között egy csoport, mely mélyen szívébe vési Almádinak nevét: a gyermekek csoportja.

A virágos Balatonpart még hangulatosabb lett azzal, hogy tavasztól ősziig egy nagy gyermek-sereg ragyogó arccal, vidám lelkülettel szolgáltatja édes csacsogását kisérőttel a hullámok csobogó zenéjéhez. Almádi szép nekünk, kedves és értékes, de a gyermekszanatóriummal egy ország-nak, egy nemzetnek háliját és dicséretét fűztük hozzá. Nem voltunk önzők, nem foglaltuk le e csodás szép helyet saját egyéni kényelmünknek: juttattunk azoknak is, akik védelemre szorulnak a család és a haza nevében.

Nemrég a megyés főpásztor, dr. Rott Nándor látogatta meg a gyermekeket. Vidám ének, ragyogó arcok, édes mosolyok, hálás tekintetek fogadták s amit ezek a szívhez szóló külső jelek kifejeztek, csokorba kötötte és érző, szerető hangon tolmácsolta — mint a gyermekek suttogták — az elnök-bácsi: dr. Óvári Ferenc. Róla elmondható, hogy a gyermekek barátja, sőt atyja. Az a páratlan gondosság, mellyel üdülésüket kellemessé, emlékeztetéssé tenni iparkodik, a dicséret és tiszteltet hangján jellemezhető.

És kérdem: mi lesz az ő fáradságos gyermekszertetének jutalma? Olyan szépen, oly meghatározó szavakkal megmondotta a főpásztor: „azoknak a védelmezett, ártatlan, édes gyermekeknek imádsága, mely kinyitja a menny kapuját, hogy leszálljon nyomába a jó Istennek áldása”. A megindító jelenet hatása alatt átéreztem a nagy német pedagógus, Foerster szavainak igazságát: hogy a gyermekgondozáshoz Istenbe vetett hit kell, valóságos lelkület, imádságos élet.

Rágondoltam arra a fölséges evangéliumi jelenetre, amikor az Údvözítő közelébe férköztek, áttörték még a legsűrűbb tömeget is és mint kis angyalarcok, ott mosolyogtak az első sorokban a gyermekek és hangzott a Mester szava: „Hagyjátok hozzám jönni őket!” Mintha csak belekiáltani akarta volna a pogányságra, amelynek oly sokféle modern kiadásával találkozunk korunkban is, amit a híres angol szónok: Vaughan oly bensőségesen hirdetett a londoniaknak: „Aki a gyermeket lekarolja és védi, az tulajdonképpen hazát véd, a családi életnek boldogságát alapozza, a társadalmi élet erősségét kultiválja, az egyes embernek jövőjét biztosítja.”
Dr. Weber Pál.

A megyéspüspök Somogyban.

Ma két hete indult a megyéspüspök Balatonfüreden át a somogyi partra, hogy személyes tapasztalatok alapján valósíthassa majd meg nagy terveit, melyek a Balaton kulturális fejlődésével oly szorosan összefüggnek. Siófoktól gróf Széchenyi Emil fogadta a püspököt. Szentmise alatt szentbeszédet tartott, majd a gróffal folytatott tárgyalásokat. Még aznap délután Kőröshegyen tett látogatást. Estefelé a faluszemesiek lovas bandériuma jött a püspökért, kit Földvárról gróf Hunyady József fogata vitt. Óriási embertömeg, fehér ruhás gyermekek hosszú sora, virág-diszben pompázó diadalkaput vártak a főpásztort. A főszolgabíró, majd a jegyző üdvözlő szavai után a püspök gyönyörű beszédben vázolta jövetelének célját: a faluszemesi plébánia megalapítását. Megható kép volt a jelenlevők örömteljes ragaszkodása a megyéspüspök iránt.

Másnap a községházán értekezlet volt, melyen a függő kérdéseket megvitaták és a legelső teendőket megbeszélték. Faluszemesen a főpásztor gróf Hunyady József vendége volt, kit fia Imre gróf helyettesített. Látrány érintésével Balatonlellére ment a püspök; ott is hivatalos tárgyalásokat foly-

tatott. A somogyi balatonpart egyik legmozgalmasabb fürdőtelepe Boglár. Itt szintén ünnepi fogadtatással várták a püspököt. A község határában nagy küldöttség várakozott, melynek élén Gaal Gaszton földbirtokos üdvözölte a főpásztort. A községben diadalkapuvál kedveskedett a községség.

Megérkezésekor a hivatalos üdvözlések után gyűlés volt, melyen kifejezésre jutott a püspök és bogláriak óhaja, hogy Boglár hamarosan plébániát kapjon. Itt dr. Sümeghy Vilmos látta vendégül a megyés püspököt, kit egész útjában a hívek kitörő lelkesedése követett. Bogláról Lengyeltótiába ment, három napot töltött gróf Zichy Béla páratlan vendégszeretetében. Közben meglátogatta gróf Jankovich Lászlót Szőlősgyőrökön, ki mint orvos is sok jót tesz népével. Fonyódon szintén tárgyalásokat folytatott.

A Balaton somogyi partján, hiszük, nemsokára több új plébánia fogja hirdetni a gondos főpásztor tevékenységét. Az elmúlt hét utolsó napjait Goszthony Mihály nagybirtokos bárdibükki kastélyában töltötte, kihez gyermekkori barátság fűzi.

A derék somogyi nép, mely oly szépen kifejezte ragaszkodását püspöke iránt, kellemesen fogja megőrizni ott-tartózkodásának emlékét.

Itt és ott.

Nemrég jöttem haza olasz hadifogságból. Megyénk egy kis falujában pihenek. Gyógyítgatom megviselt, kopott idegzetemet a falu csendjében. Mindig szerettem a falut. Most még inkább szeretem. Van itt minden, ami szemnek és szájnak kedves. Vagy talán azért látom ilyennek, mert a hosszú időn át szinte megszokott fegyveres olasz baka helyett a családomat látom magam mellett s mert a sohasem finom olasz bánásmód helyett a földkerekség legjozanabb, legbecsületesebb emberének, a magyar parasztnak gyermekesen dédelgető szeretetét, barátságát élvezem.

Azután: magyar föld, magyar levegő, magyar ég! Istenem! Mennyivel szebb nekem, mint a pupos, homokos, köves Szicília. Szébb, gyönyörűbb itt minden, mint az olasz idegenben. Nem tudtam gyönyörködni a kék égben, nem szerettem a nagyhang, mástól élő olaszt, nem csodáltam honának szépségeit, régiségeit. Itthon azonban repes a szívem, amikor estéknél el-el nézem a Somló mögül előbújó holdat s megfürdöm fényének szétömlő ezüstjében. Ez a halvány fényzőn beragyogja a szép magyar falut, a csendes mezőt, amelyen életet termel a magyar ember munkája, tetterősége. Ilyenkor érzem, hiszem, hogy a tetterős, erkölcsös magyarnak élnie kell.

Ezt a boldog üdülést azonban kellemetlen érzések zavarják meg. Nap-nap után találkozom olasz és orosz hadifoglyokkal. Elnézem milyen jól telnek napjaink nálunk, az akárhányszor lenézett, kulturátiannak tartott országban. Akik gazdáknál munkálkodnak, azokat úgy tekintik, mint családtagokat. Tejbe, vajba fűrésztik őket. Megjelennek mindenütt, nyilvános helyeken, vendéglőkben. Jut nekik nálunk mindenből, még leány- és asszonyszemek ragyogásából is.

Az olasz fogoly tisztek szabadon sétálnak a városokban. Elsők a mulató helyeken: vendéglőben, kávéházban, moziban. Vendégek ők nem foglyok. Hogyan éltünk mi vajjon Olaszországban? Az olasz hadifogság rabság, börtön. A táborokból kijárás nincs. Szabadság semmi. A magas kökértéssel körülzárt legtöbb helyen szűk, kicsiny az

udvar, ahol a hadifogoly naponként sétálhat. Ott keringenek azon a szűk kis udvaron, mint az idegbetegek. A parancsnokság, ha néha engedélyez is egy-egy sétát a táboron kívül is, hihetetlen, milyen apparátussal történik az. A foglyok kettős rendekben mennek. Elöl és hátul fél-fél szakasz katonaság. A kettősrendek mellett jobbról és balról egy-egy fegyveres őr.

A munkára kiadott legénység nem a gazdánál van elhelyezve, akinek dolgozik, hanem minden helységben tömegesen egy helyen, szigorú őrzet alatt. Dolgozni mindig fegyveres őrk kíséretében mennek.

A beteg tiszteket és katonákat kórházakban is erős fegyveres fedezettel kísérik. A fogoly tiszteknek és legénységnek polgári vagy szolgálatban nem levő katonai személyekkel beszélnie, érintkeznie nem szabad. Sok táborban még az olasz újság olvasása is szigorúan tilos. Ilyen a „kultur ország” bánásmódja, velünk „barbár” hadifoglyokkal szemben. Ismeretes ez más hiteles forrás után is. A parlamentben is szó esett róla. A kormány gondoskodása bizonyára módot talál, hogy semleges hatalmak közvetítésével s megtörő intézkedések bejelentésével megjavítja az olasz hadifoglyok helyzetét. Akikhez a Somló közeléből is elszáll a lelkem, hogy édes hazai köszöntéssel vigyek nekik vizasztalást s lélekerőt a kitartásra. Mi.

Uj lisztjegyek. Az új ellátási időszak aug. hó elejével kezdődött. Dr. Horváth Béla helyettes-polgármester erre vonatkozólag fali hirdetményben tájékoztatta a fogyasztókat. A hirdetmény lényegesebb rendelkezései:

Azok a közelításra utaltak, akiknek lisztjegyek vannak, régi lisztjegyek alapján a lisztet továbbra is megvásárolhatják a lisztjegylen lévő szelvények alapján eddigi bevásárló helyükön mindaddig, ameddig a lisztjegyhez fűzött szelvények érvénye tart, vagyis folyó évi augusztus hó 31-ig, tehát a 35. hétig bezárólag. Az ilyen régi lisztjeggel ellátottak az új lisztjegyekért augusztus hó 15-től kezdődően jelentkezzenek a városi közlelmezési ügyosztályban és pedig azokon a napo-

kön, amely napok számukra **rendes jelentkezési napul meg vannak állapítva.**

Azok, akik a folyó gazdasági évben akár mint östermelők saját termésű gabonájukkal, akár mint gabonát vásároltak, el voltak látva, lisztjegyért a városi közlelmzési ügyosztályban aug. hó 1. 2. és 3-án jelentkezhettek.

Már hirdetés útján figyelmeztette a város gazdaközönségét, hogy saját termésű gabonájából saját házi és gazdasági szükségletére felhasználhatja az átvételi bizottsággal való leszámolás előtt is azt a gabonamennyiséget, amennyire feltétlen szüksége van és hogy erre a mennyiségre, legfeljebb azonban kettő hónapra őrleési tanusítványt is kaphat. Ha a termésű gazdaközönség között volnának olyanok, akik saját termésű gabonájukat bármi oknál fogva most felörltetni nem tudnák, tehát **hatósági ellátásra** szorulóknak, az illetők lisztjegyért a fentebb körülírt három napon belül a közlelmzési ügyosztályban jelentkezhetnek. Az esetleg igénybe vett hatósági ellátást azonban termésükből leszámítják.

HIVATALOS RÉSZ.

Új pápai praelatus. A pápa Ő Szentsége dr. Duñst Ferenc hahóti apát, keszthelyi plébánost pápai praelatussá nevezte ki.

Esperesi kinevezés. Prácsér Albert a zirczi kerületből eltávozván, esperesi hivataláról lemondott s helyére dr. Magyarsz Ferenc zirczi lelkész neveztetett ki a zirczi kerület esperesévé.

Halálózás. Sebestyén József nyug. esperes-plébános, egyházmegyének nesztora, f. évi július hó 28-án életének 89-ik, áldozáságának 62-ik évében elhunyt. R. i. p.

Ideiglenes administrator. A nemesvámosi plébánia lelki és anyagi ügyeinek ideiglenes vezetésével Gósy István városi káplán bizott meg.

Pályázat. A peremartoni róm. kath. iskolához osztálytanítói állásra pályázatot hirdetünk. — Javadalma törvényszerű, egy szobás lakás fűtéssel és lakbérpótlékkal. Kötelessége díjlevél szerint. Csak kántorságban jártas férfiak és nők pályázhatnak. Kérvényük **aug. 25-ig** az iskolaszék címére küldendők. Az állást **szeptember 1-én** kell elfoglalni. Iskolaszék.

Pályázat. A kercseligeti anyaegyháznál megüresedett I. osztálytanítói és egy helyettes tanítói állásra pályázat hirdettetik. Az osztálytanítói állás javadalma 2 szoba, konyha, hitközségtől 100 K, többi államségély, melynek kiutalásáig község havonként előre fizeti az egész fizetést. Háborus segélyek. Kötelessége részletesen a díjlevélben. Tartozik a „Gondviselés” segélyegylet tagja lenni. Pályázhatnak férfiak és nők. A helyettes tanerő javadalma 2 szoba, 6 (hat) méter kemény tűzifa felvágva, havonként 100 korona és háborus segélyek. Pályázhatnak a törvény előírta követelményeknek megfelelő tanerők. Pályázati határidő mindkét állásra **augusztus 20.** állás elfoglalandó szept. 10-én. Iskolaszék. **Kercseliget**, Somogy m. Posta helyben.

Pályázat. A hahóti (Zala m.) r. kath. iskolához ötlen osztálytanító kerestetik. Fizetés rendes. Ebből 1100 korona állami, 100 K hitközségi. Lakás egy csinos szoba, fűtés tisztogatással, kertpótlék, vagy ezek helyett házbérlettel. Kántor teendőket okvetlen végezni kell, mert kántorunk bevonult. Pályázat **augusztus 25-ig** az iskolaszékhez küldendő. Levélre válasz. Hahót, 1918 július 29. **Király Elek**, esp.-plébános, elnök.

Pályázat. A kisbárapáti (Somogy m.) róm. kath. népiskoláján megüresedett osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése a községi pénztárból 600 K, a többi államségélyből. Egy butorított szoba és konyhából álló lakás, kert és lakbérpótlék fejében 3 m. hasáb, tűzifa és szobatisztogatás. Kötelessége a rábizandó osztályokat, a gazd. ism. iskolásokat heti 2 órán tanítani, a gyermekeket templomba és körmenetekre vezetni, s ott rájuk felügyelni és a „Gondviselés” tanítói nyugdíjintézet tagja lenni. Nők is pályázhatnak. Ha az állásra nő választatnék meg, kötelessége leendő az I—IV. oszt. leánytanulókat női kézimunkára oktálni. A megválasztott köteles a kántoriakban díjtalanul segédkezni. Kérvények **augusztus hó 16-ig** a kisbárapáti plébánia-hivatalhoz küldendők.

A tanításterv bővítése.

A közoktatásügyi miniszter a gazdasági ismeretek behatódó oktatását rendelte el a népiskolákban. Annak a régi kívánságnak kíván ezzel eleget tenni, hogy az ifjúságot gyakorlatibb módon készítsék elő az élet feladatainak megértésére és okos teljesítésére. Ez a kívánság a háborús esztendőknél tanúsága nyomán határozottabb irányt nyert s a **többtermelésre** való törekvésben fejeződik ki.

Gazdasági erők kifejtését az iskolának is elő kell mozdítani. Csak akkor teremhetünk többet, akkor munkálhatjuk tervszerűen hazánk fejlődését, ha a nemzetnek valamennyi tagja az eddiginél többet tud és akar dolgozni. Az ilyen egyéneket nevelni kell s ez a gazdasági jelentőségi feladat az iskolákra hárul. Ezzel nem távolodik el eszményi rendeltetésétől, sőt inkább megközelíti annak betöltését s tudatosan áll a nemzetépítés magasztos szolgálatába.

A gazdasági oktatás céltudatos szervezése nagyjelentőségű munkaterv. Ennek egyedüli s szakszerű intézménye a **gazdasági népiskola** volna. Megvalósítása azonban még távoli idők reménye. A tervszerű munka addig nem várhat s így a gazdasági oktatás fejlesztését a népiskola mai keretében kell illeszteni.

A mai tanításterv a gazdasági s háztartási oktatást, valamint a természetrajz elemeit csak az V.—VI. osztályba utalja. Ennél ma többre kell törekednünk, ha azt akarjuk elérni, hogy az elemi népiskolai nevelést közvetlenebb kapcsolatba hozzuk a gyakorlattal s a nemzet életével. A közoktatásügyi kormány tehát célul tűzte, hogy a népiskola **valamennyi** növendéke nyerjen korához mért tájékoztatást gazdasági kérdésekről. Azok pedig, akiknek különféle gazd. munkák elvégzése lesz, életfeladatuk, alaposabb gyakorlati bevezetést kapjanak ebbe a munkakörben.

A közoktatásügyi miniszter az 1905-ben kiadott tanítást tervet ily értelemben módosítja. Elrendeli, hogy a gazdasági s háztartási ismeretek tanítását már a III. és IV. osztályban kezdjék. Az oktatás sikere érdekében a tanítók részére gazd. vezérkönyvet, a tanulók részére gazd. káttét szerkesztet. Megengedi, hogy a **helyi tantervek és tanmenetek** azt válaszadják ki, ami az **illető helyen** szükséges. A tanítási idő osztatlan s osztott iskolákban osztályonként heti **két óra**. Őszi s tavaszi időkben ezt mezőgazdasági s kertészeti gyakorlatokra, nov. 1-től márc. 31-ig pedig rendszeres oktatásra kell fordítani.

Az újonnan megszabott tanítási anyagot tehát be kell osztani a tanítástervbe Veszprémben is. A kath. el. fiúiskola tanítótestülete évzáró gyűlésén tárgyalta a tanításterv készítésének alapelveit. Megvizsgálta a III.—VI. osztályokra megszabott tanításianyagot s megállapította, hogy a helyi viszonyok a tanításianyag mely részeinek oktatását kívánják s teszik lehetővé.

A megjelölt nehézségek közt legnagyobb a tanítási idő betartása. Az Anna-iskola lefoglalása miatt öt terem áll kilenc osztály rendelkezésére s így a tanítás váltakozó. Egy-egy osztálynak hetenként három délelőtti s három délutáni van. A délelőtti tanítást délig, legfeljebb 1/2 1 óráig lehet hosszabbítani, mert délután új osztálytanuló jönnek iskolába s ezek részére szelőlőtetni s télen fűteni kell. Sok szegény tanulóknak az iskola a melegező helye s bizony egy órák már ott lebzselnek az iskola környékén. Délután a tanítást még a nyári hónapokban is céltalan volna négy órán tulra kiterjeszteni, a délutáni tanítás közismerten csekély eredménye miatt. Az a mondas, hogy az iskola megőrli a gyermeket, kiváltképpen a délutáni oktatásra vonatkoztható.

Eszerint most a heti tanításiidő 25—28 óra helyett 19. Ebből hittanításra számítunk négy óra helyett háromat. Ha még az új gazdasági anyagra is levonunk heti két órát, a fennmaradt 13—14 órában a közismereti tárgyak anyagát közepes arányménnyel is lehetetlen elvégezni. A veszprémi tanítótestület tehát azt a javaslatot terjesztette egyh. hatósága elé, hogy a mostani iskolázatási rend mellett csak egy órák vehet föl óratervébe gazdasági oktatásra. Ily módon persze a gazdasági tanítástervet is bizonyos mérvig redukálnia kell. Ez a körülmény arra kell, hogy ösztönözze a helyi iskolai hatóságot, hogy az Anna-iskolát az új iskolaévre visszaszeresse s ezzel megszeresse a lehetőséget, hogy a veszprémi kath. népoktatás négyesztendő nehéz tanítási viszonyai közül visszahelyeződjék a rendes állapotba.

A szóbanforgó min. rendelet a gazdasági

oktatás sikere érdekében azt is **rendeli**, hogy a tanulóknak szükséges **gyakorlóteret** biztosítsanak. Hogy Veszprémben hol van ez a gazdasági gyakorlóter, nem tudjuk. Sőt azt sem hallottuk, hogy ezt illetékes helyen szorgalmazták volna. Enélkül pedig a gazd. tanítás csak elméleti s éppen azért kevés haszonnal járó lesz.

A vármegye hivatalos lapjából. Dr. Bibó Károly alispán megengedte, hogy a Reggel c. napilapot a vármegye területén október 30-ig az utcán is árusíthatják. — Az alispán közlésezi, hogy a földművelési miniszter az idei szárazság és gyenge szénatermés miatt az erdei legeltetés, lombtakarmányszedést s az erdei fű használatát az előző évben is jelzett feltételek mellett az erdőbirtokosoknak megengedte. — Az üzleti élelmesség a korai káposztára is szemet vetett s fel akarta használni konzerválásra. Az alispán tudatja a hatóságokkal, hogy a korai nyári fejes besavanyítása (már t. i. hordóban eltételre) tilos. — Az orsz. sertésforgalmi iroda Veszprém vármegye területére főbizományosként a Közgazdasági Bankot bizta meg.

HIREK

— **Püspökünk utazása.** Ma a főpásztor Máriaczellbe utazott, honnan csak a hó közepén érkezik haza.

— **Személy hírek.** Az elmúlt héten **Kohl** Medárd dr. esztergomi felsz. püspök látogatást tett **Rott** Nándor dr. megyéspüspöknel, akit ezenkívül dr. **Molnár** János esztergomi prel.-kanonok, orsz. képviselő és **Turi** Béla, az Alkotmány szerkesztője is felkerestek tisztelgésükkel székvárosában.

— **Apáti megáldás.** Az elmúlt pénteken történt **Perényi** Antal kanonok-plébános apáti megáldása a püspöki kápolnában. Amilyen kellemesen hatott városunkban **Perényi** Antal kitüntetésé, éppoly örömmel adunk hírt ennek az apáti megáldással történt befejezéséről, mely alkalmat a megáldást végző püspök is felhasznált arra, hogy **Perényi** Antalnak önzetlen munkásságáért főpásztori köszönetét nyilvánítsa.

— **A veszprémi Oltáregylet** havi szent-órát f. hó 4-én d. u. félhét órákor tartja az angolkasszonyok intézetének templomában. Az egyesület ájtatosságán a tagok minél népeőbb megjelenését ezen az uton is kéri a vezetőség.

— **Dunszt Ferenc kitüntetésé.** Püspökünk előterjesztésére a pápa **Dunszt** Ferenc dr. keszt. helyi apátplébánost prelatússa kinevezte. A magas egyházi kitüntetés elismerése **Dunszt** Ferenc harminc éves keszthelyi felkúspásztori működésének. Ezen idő alatt restauráltatta a plébániatemplomot oly izléssel, hogy az ma, mondhatjuk az egyházmegye legzebb temploma, a temetői új kápolna szintén finom műterékéről tesz tanúságot. Plébániája szétszórt fekvésénél egyike az egyházmegye legnehezebben pasztorálható hitközségeinek. Lelekipásztori teendői mellett nem csak megértő, hanem mozgató lelke volt a kath. egyesületi életnek. Legutóbb 20.000 koronát adományozott a keszthelyi iparosok részére.

— **Lemondás a hitbizományról.** Gróf **Esterházy** Jenő a pápai hitbizomány haszonélvezetéről lemondott s ezt a veszprémi kir. törvényeszknel hivatalosan bejelentette. Utóda néhai **Esterházy** Ferenc másodszültött fia Tamás.

— **Házasság.** **Ludwig** Jenő keletindiai bányagazgató, tart. hadnagy mult hónap 28-án tartotta esküvőjét Homonnaolikon **Matolay** Irénkével, dr. **Matolay** Gábor kuriai bíró leányával. Földünk mint rokkant katonatiszt visszatér a polgári életbe és a magyar kivitel és behozatali r.-t.-nál kapott állást, ahol ez idő szerint oly gyarmati ügyek lebonyolításával bizták meg, melyeket majd a békekötéskor effektuálnak.

— **Termésátvevő-bizottság.** Ebben a bizottságban újabb változás történt. **Spörer** Tivadár, akit a bizottságba a városi tanács, mint hatósági megbízottat nevezett ki, a megbízást nem vállalta. A tanács **Köcsky** József tanítót léptette helyébe; aki ellenőrző működését már megkezdte.

— **Új lelkész.** A lajossalomári ev. egyházközség a megüresedett lelkészi állásra **Schlitt** Gyula, pápai ev. segédlelkészt hívta meg.

— **A megyei munkabizottságból.** Itt van az új gabona, csak az hiányzik, hogy megőrölve a közlelmzés céljait szolgálja. A gőzmalmoknak azonban nincs elegendő szénük: A megyei munkabizottság mérlegelve a komoly helyzetet, *Holtischer* Károly indítványára felkérte az alispánt, hogy a miniszteriumban tegyen lépéseket, hogy a malmok az őrléshez szükséges szénét megkapják.

Augusztus elsejével megszűnt a hivatalos hatósági ellátás. Így a lakosság liszt nélkül marad. A megyei munkabizottság felszólította az alispánt, hogy a közlelmzési miniszternél járjon közbe a lakosság liszttel való ellátása ügyében.

— **A vármegye szolgálatosa.** A közlelmzési miniszter Veszprémmegye gazdaközön-ségére 5878 waggon rozs és buza, továbbá egy ezer waggon árpa beszállítást rótt ki. Miként mult számunkban is említettük, vármegyénkben a juniusi fagykarak nagyobb bajt okoztak, mint eleinte látni lehetett, így tekintélyes gazdakkal folytatott beszélgetéseinkből azt a meggyőződést merítettük, hogy a rozsból és búzából termelőink aligha lesznek képesek egészében azt a mennyiséget a köz-fogyasztás céljaira átengedni, amit a miniszter kíván.

— **A 307. honvédegyezred történelme.** A Czernovitzot és Bukovinát védő híres 307. honvéd gyalogezred történetét a pozsonyi 13. honvéd pótzászlóalj írja meg. Minthogy az ezredet az egész országból állították össze és különösen, mert az ott szolgálatot teljesített tisztek jelenlegi tartózkodási helye részben ismeretlen: ez uton is kéri a 307. ezred történelmi csoportja, hogy mindazokat, kik bármilyen rövid ideig szolgáltak a 307. honvéd gyalogezred kötelékében, összes feljegyzéseiket, fényképeiket, rajzaikat stb. bocsássák a 13. honvéd pótzászlóalj XVII. b. (307. ezredtörténelmi) csoportjának rendelkezésére. A történelmi csoportnak szüksége van az összes tisztek címére is. Kéri tehát a volt 307-es tiszteket, hogy jelenlegi tartózkodási helyüket is közöljék.

— **Halálozás.** *Reznák* Albert szent. Benedek-rendi áldozópap, balatonfüredfürdői lelkes életkorának 69., rendi életének 49., áldozópapságának 43-ik évében Balatonfüredfürdőn elhunyt. A boldogult földi maradványait a tihanyi temetőben helyezték nyugalomra.

Az egyházmegye egyik érdemes tanítója halt meg a napokban: *Horváth* János lovászpatonai volt tanító. Budapesten július hó 24-én hunyt el. A boldogult 47 évi tanítói működésből 42 évet Lovászpatonán töltött. R. i. p.

— **Balatonalmádi Urilányok Otthona kábaréja.** Balatonalmáiban július 27-én a Hattyu-vendéglő gyógytermében fényesen sikerült mulatságot rendeztek a Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület hadiárhazáji javára, melyekben ez idő szerint 365 gyermek van ingyenes ellátás és gyógykezelés alatt. A dr. *Vokny* Gyuláné vezetése alatt álló „Balatonalmádi Urilányok Otthona” valóban dicsőretet érdemel ezért a nemes, szívhöz szóló tettéért, amelyben szolid mulatság keretében az almádi közönséget résztesítette. Fellmann Bella, Kócsi Böske, Erdély Ella, Huszár Irén, Posta Márta, Sugár Mimi, Palóczy Emma, Pál Böske, Lenkuza Eleonóra és Imi, Henter Tóni és Mészáros Ilonka voltak a közreműködők. Az est 900 K-t tisztán jövedelmezett, mely a sanatórium pénztárába befizettetett, melyért egy a közreműködőknek, mint a mélyen tiszteit közönségnek hálás köszönetét nyilvánítja a sanatórium elnöksége.

— **Wörth B. Gábor.** Gyászba van egyházmegyei tanítóegyesületének. Oszlopos tagja, évtizedeken át egyik lelkes vezére *Wörth B. Gábor* költözött el örök nyugalomba. Nevének vármegye-szerte ismert munkás élete, egyéni értéke szerzett közbecsülést. Kiváló szaktudását a kath. tanítók országos egyesülete is méltányolta s nemcsak az országos bizottságba, hanem a kath. tanügyi tanácsba is beválasztotta. A vármegye tanítóinak egyesületi életében vezérszerepet vitt. Ő alapította s mint elnök sokáig vezette a zirc-bakonycseszneki tanítókört. Részt vett a veszprémmegyei tanítóegyesület megalakításában is s alelnöke volt számos éven keresztül. Ha az egyházi hatóság tanügyi kérdések megvitatására szakembereket hívott bizottsági gyűlésre, a boldogult sohasem nélkülözhetette. A halál szép életkorban szólította el. Helvenkét esztendőből negyvenhat évet töltött el a tanítói pályán. Ebből Zircen, ahol kántortanító és igazgató volt, 37 év jutott. E szűk emberöltő jelentős korszaka e derék, a haladásban mindenkor törekvő nagyközönség történetének. Ebben vesz komoly irányt fejlődése s fejeződik be a község magya-

rosodása. Ebben épült föl gyönyörű népiskolája, teljessé téve gazdag felszereléssel. Ebben a korszakban létesült a Zircvidéki Tpenztár, a polgári olvasókör, a kaszinó, a dalegyesület s mindezek alkotásában, vezetésében *Wörth B. Gábor*nak jelentős, egyik-másikban vezető szerepe volt. Bülszke volt, hogy tanító volt s a soha nem lohadó hivatásteretnek ez a lelkes öntudatossága ösztönözte, hogy lankadatlan önképzéssel, így szerzett tudással s becsületos munkássággal emelje s tiszteltte tegye a tanító-nevet. Az ilyen élet önön-maga faragja az „aere perennius” emlékkövet, amely a maradtató érdemeket s a nemes lelkék hálás kegyeletét hosszú hosszú időn át ragyogtatja. Halála gyászba ejtette Zirc községet, a tanító-ságot s fájdalommal borította az ötvenegy éven keresztül szerető, hűségese övegvet. Rajta kívül egyetlen leánya s az ő családja siratja a boldogultat. Munkás, szép életének példája sokáig; lelkesítse a fiatal néptanító-pemzedéket. Emléke legyen áldott s a jószágos Isten, „akinek tiszteltét, dicsőségét hosszú életet át iskolában hirdette, templomban zengedezte: adjon fáradt testének békés nyugvást, lelkenek örök üdvöt...

— **Értesítés.** A honvéd beszerzési központ vezetősége ez uton is közli a t. c. tagokkal, hogy a központ f. hó 4-én, vasárnap d. e. 8 óraker főzelek-félek árusítását megkezdi. A bevásárlási könyvecskék az üzlethelyiségben (Gizella-tér 4. sz.) átvehetőek.

— **Meghívó.** A veszprémi tisztviselők beszerzési csoportja 1918. augusztus hó 4-én d. e. 10 óraker közgyűlést tart, melyre a csoport tagjait — a törvényeszk tárgyaló termébe — ez uton is meghívja az elnökség. Tárgy: a veszprémmegyei beszerzési csoport egyesületi kívánságának tárgyalása.

— **Javító érettségi.** A székesfehérvári tankerületbe osztott főgimnáziumok javító érettségi vizsgálatai szeptemberben Székesfehérvárról lesznek.

— **Turista ut a Badacsonyra.** A badacsonytetőre vezető út járhatatlanná vált. Ennek helyreállításán fáradozik a Balatoni Szövetség. Sikerült e célra a földmívelési minisztertől 30.000 koronát nyernie, ezen összeg keretén belül végezendő munkák megállapítása céljából Badacsonyan, a helyszínen tárgyalás tartott július 27-én, melyen a Balatoni Szövetség képviselőiben dr. *Óvári* Ferenc ügyvivő alelnök és *Csepő* Ernő titkár, a badacsonyi kultúregylet képviselőiben *Ibos* Nándor alelnök, Zalavármegye képv. *Sándor* Zsigá főmérnök, a kormány képv.-ben *Dorner* Ágost műszaki tanácsos és *Dürer* József kulturmérnök vettek részt.

— **A veszprémi szövetkezet érdeklében.** Mult vasárnap a veszprémi ipartestület rendkívüli közgyűlést tartott, melyen kizárólag a létesítendő Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezetbe való belépést tárgyalták. Az ipartestület elnökének felkérésére *Göndör* Ferenc kir. s. tanfelügyelő meggyőző érvekkel előadást tartott a szövetkezet szükségességéről, melynek hatása alatt a jelen volt iparosok azonnali nagyszámú üzletészti jegyeztek. A szövetkezet megalakítása érdekében a jövő hét folyamán megjelenik a belépési felhívás és miként értesülünk a nagyobb birtokosok is szívesen vesznek részt a szervezés munkájában.

— **Uj állami iskolai tanítók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte állami iskolai tanítókká *Stangl* László, *Nagy* László és *Ujvári* Béla okl. tanítókat és szolgálatételre Veszprémmegyébe rendelte őket, ahol a kir. tanfelügyelő-ség s a szükséghez képest beossza. — A miniszter *Partl* Emilia állami isk. tanítónőt a felsőisk. kath. iskolához rendelte ki szolgálatételre.

— **Liszt.** A kormány beváltotta ígérét. A tizezer lakónál többet számláló városokat a közlelmzését illetőleg kivette a megyei gyámkodás alól és közvetlen érintkezésbe hozta a központokkal. Így talán kivihető lesz, hogy az itt termelt s őrlött gabona nem jut Varasdra s a nagybecskereki meg Veszprémbe, hogy azután a közlekedési akadályok miatt a közönség hónapokon keresztül rendetlenül, csökkentett adagokban kapja meg lisztjét. A haditermény újabbban a Kanczler-féle malmot is hatáskörébe vette s így a három veszprémi körzetmalom őrlése kielégíti Veszprémet, csak gabona legyen. A városi hatóságtól nyert értesülésünk szerint a Haditermény őszinte támogatást ígért. A város vezetősége már hetekkel előtt jelentette a kormányynál, hogy aug. 1-től a város ellátatlan. Kérte az aug. havi lisztkontingens felemelését. A lisztgyeges fogyasztók a lisztet az eddigi mód szerint kapják a 35. sz. jegyig. Az új ellát-

atlanok, akik t. i. aug. 1-ig ellátottak voltak, a másutt jelzett három napon póttjegyeket kaptak s a 32. sz. jegyre már aug. 4-én megkapják a lisztet. Valószínű, hogy a póttjegy kiosztásán azt is bejelentették, hogy melyik kereskedőnél óhajtanak vásárolni. A város a 35. sz. lisztjegy után új jegyeket oszt ki.

— **Uj savanyúvízforrás a Balaton mellett.** Csőpak község élelmes vezetősége: a jegyző, bíró és egyik vagyonos polgár megvette a község határában levő savanyúvízforrást. Magát a forrást nem most fedezték fel. A 90-es évek elején *Kompoly* és *Wiesner* már kísérletet tettek a forrás vízének kiaknázására. Megépítették a kutat és „Hableányforrás”-nak keresztelték el. Sajnos, az ujszülött csak kisdud maradt, mert a növekedés és fejlődés feltételei, a váltakozó tőke, az ügyes reklám és élémesség hiányzottak. Tápálék híján kimult a kisdud. Bedőtt az épület; betemetődött a kut. A mostani tulajdonosok úgy látszik több ügyességgel látnak az Isten adta természeti kincs értékesítéséhez. Már kitakarították a kut környékét. Mikor kiszivattyuztatták az összegyűlt talajvizet, kitűnt, hogy maga a forrás szeretlen, bőven ontja a dús szénsavtartalmu ásványvizet. Mégis kívánatos volna az egészét újraépíteni, hogy a káros anyagok elszigetelése, pl. a talajviz beszivárgásának meggátálása minél tökéletesebb legyen. Érdeklődéssel várjuk a Balatonpart újabb nevezettségének fejlődését, ami hozzájárul emberek kezében a legszebb reményekre jogosít.

— **Levél a mozról.** Egyik olvasónk levelet küldött hozzánk, melyben a helybeli mozról írván, a többi közt ezeket írja: „Nagybecsű lapjának olvasója lévén, tapasztalom, hogy a nagyközönség érdekében mindig szót emel, ezért most is a nagyközönség élvezetét szíveskedjék megvédeni, illetve ezen ügyben bátorodnom nagybecsű figyelmét felkérni. Ugyanis a városi színházban lévő mozielőadások legnagyobb része dráma, jobb izlésű közönség szinte kiodobja a pénzt, mert összefüggéstelen, élvezetet nem nyújtó előadásokban van része. Miért nincsenek inkább történelmi vagy jó más filmek? Talán a városnak van beleszólása abba, hogy mit adjon elő a mozi bérloje, ha egy páholyülésért 2 koronát fizetünk? Nem tudom, hogy a helyárak felemelése a város hozzájárulásával történt-e? stb.” A továbbiakban elmondja kifogásait az előadásokat kísérő zenére vonatkozólag, melyről az a véleménye, hogy sokszor a darabhoz nem megfelelő, a zongorajáték pedig túl erős stb. A közönség érdekében imhol közléstesszük a levelet, ajánlván-illetékesek figyelmébe.

— **Gazdák figyelmébe.** A városi hatóság közhírré teszi, hogy a csépléshez szükséges szén, benzín, gépolaj és egyéb alkatrészek biztosítása tárgyában kérvényeket közvetlenül a veszprémi kerületi kormánybizottsághoz kell beadni. A kérvényben a mennyiség pontos megjelölésével közölni kell, hogy kinek mire van szüksége, azt megrendelte-e, s ha igen: mikor és kinél s végül, hogy ez az áru mely vasuti állomásra lesz szállítandó?

— **Dohánykiosztás.** A Gazdasági Egyesület szétosztotta a gazdák és munkásaik részére kiutalt 240 ezer csomag dohányt. Így történt ez más megyében is. Somogyvármegyében a gazd. egyesület nem elégedett meg ezzel, hanem keresi, hogy kik nem kaptak még dohányt? Ezek részére ismételtén 120 ezer csomagot utaltatott ki. Ajánljuk ezt a mi gazd. egyesületünk lelkes igazgatójának figyelmébe. Talán nálunk is akadnak elmaradottak. (Mi sem kaptunk, pedig gyakran gyűjtjük betűrendekbe az igazgató ur írását. *Szedők.*)

— **Sertéshizlalás.** A városi hatóság minden intézkedést megtesz, hogy a polgárság sertéshizlalását lehetővé tegye. A rendelet szerint egy sertés mindenki hizlalhat. A második s többi sertés hizlalásánál igazolni kell a szükséglet, vagyis hatóság engedélyt kell kérni. Amde az az egy sertés lehet 50 kgr.-os, lehet kétmétermázás s éppen azért a második sertés hizlalását nemcsak a családtagok száma, hanem az egy sertés kicsiny volta is igényelheti. A helyettespolgármester tehát igen helyesen járt el, amikor annak a megállapítását kérte, hogy a felsőbb hatóság hány kilogramm zsírtartalmú kőt az egy sertés hizlalásához? Ha ezt megállapítja, akkor lehet a családtagok száma és megszábot fejadagból a több sertés hizlalásának szükségét, jogosultságot megállapítani. Addig, míg erre választ kap, a városi hatóság a tavalyi rendet tartja: vagyis öt családtag egy sertés jár! A hizlalásra szükséges lakarmányért a városháza, a terményátvevő bizottságnál kell jelentkezni. Legjobb az igényt néhány soros írásban

bejelenteni, de a jelentkezést szóbelileg is elfogadják. Vásárlási igazolványt csak akkor adnak, ha már a Haditerméknek készlete lesz. Erről a várost hetenkint értesíti. A kiosztás persze a jelentkezés rendjének történi. Ha a Haditermék helyi készlete és felelőse elfogy, akkor azoknak névsorát, akik még nem jutottak árpához, lajstromozva átteszik az illetékes orsz. központhoz árpautalás végett. Sajnos, Veszprémben alig lesz elég az itt átvett termék. Az pedig, hogy aki tud hizlálni, hizlalhasson, igazán fontos érdeke a lakosságának, a városnak is. Átérzi ezt a hatóság is s bizonyára rajta lesz, hogy a hizlálási engedély ne csak a rendelet papírján szerepeljen, hanem valóságga váljon. A kormányt igérete, teljes presztizse erre kötelezi.

— **Liszt- és kenyérár.** Az alispán megállapította az új liszt árát. A nullásliszt 326 kor., a főzőliszt egy kor., buzakenyérliszt 62 f., rozskenyérliszt 1 kor. 04 f., buzakenyér 68 f., rozskenyér 1 kor. 12 f., kevert lisztből sült kenyér 90 f. gként.

— **Hus.** A város sertésállománya kifogyott s így a jövő héten már sértesítés nem mernek. Kilátás van azonban újabb beszerzésre, amikor a kimerést újra megkezdik. A birkák, amiket a város vásárolt, itt vannak. Azt halljuk, jó husban vannak. A város azonban pát héti legelteti a nyáját, hogy a súlygyarapodással a hus árát csökkenthesse. Szeptember előtt alig talál a hatóság birkapörköltet.

— **A bor.** A bor ára a mult héten csappant. A termelők persze bántja, hogy ez a nemes lé ennnyire lealacsonyodik. A fogyasztók viszont ezt a leszállást üdvözlik melegen, mint emelkedett álláspontot. Akik mostanában vásároltak, azok két koronás bort, alig vehetnének részt börtankos kügliversenyben, mert remegne az inuk is, a karuk is. Nem dobnának bírót elsőről. A borár csökkenését állítólag az okozza, hogy a kormány szesz-főzésre burgonyát engedélyez. De legyen az ok bármi, mi olvasóink többségével tartunk t. i. a nem termelőkkel s azért vidáman fityűrészünk a borkuplé kezdő-sorait: „Szállj, szállj, szállj, mindig visszazsálj! Legyen az árad akkorka, mint a szódátlan kvaterka. De aki még kedvét leli, hogy a bor árát emeli: legyen az orra akkorka, mint egy jókora buborka.”

— **A trafikról.** A székesfehérvári pénzügyigazgató új rendet honosított meg a trafikszolgáltatásban azzal a móddal, hogy az egyes hivatalokatt megjelölt kistrafikokhoz osztotta be trafikrészesedést végett. Ez a rend talán szélesebb körben juttatná szét a trafikot, de csak akkor, ha a protekció megszűnik. Ugy halljuk, hogy Veszprémben is készülnek valamiféle megoldásra. A nagytözsde havonként körülbelül 50 ezer kor. értékű trafikot kap. Ennek csak 37%-át utalhatja át eladás végett önönmaga részére. Ez 1800—1900 kor. értéket ér fel. Ezzel szemben van Veszprémben három kizárólagos trafik-üzlet, amelyek havonként 3400 kor. értékű trafikot kapnak. De kap még más kistrafikos is. És mégis az a tapasztalat, hogy a dohányzók minden bransa a nagytözsdeben igényeli szükségletét, holtot pl. a három kizárólagosban hatszor annyi készlet jut eladásra. Ami a nagytözsdeben van, az a kistrafikosok készlete, amelyet egyszerre nem kapnak ki, de e készlet felett a nagytözsde szabad eladás végett nem rendelkezik. A pénzügyigazgatóság szigorúan ellenőrzi, hogy csak a kijáró %-ot adhatja el. Hogy a kistrafikokból hova lesz egy-kettőre a sok dohányár, megérthetetlen. Jó lenne tehát, ha valami okos megoldást találnának minálunk is. Mindenesetre kívánatos, hogy a trafikárakat ne csak a szétosztással decentralizálják, hanem, hogy az a helybeli közönség kezébe is jusson.

— **Fa.** A város negyven wagon vegyes fát szerzett eladásra. Tíz métermázsánként bocsájta áruba, mázsánként 11 kor. 50 fillérért. Utalványokat a városi számvevőség ad ki aug. 6—7-től kezdve.

— **Tanítók felmentése.** A honvédelmi miniszter közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, hogy a hadsereg főparancsnokság hozzájárult ahhoz, hogy a hadrakelt sereghez beosztott népfőlkélesi hadi szolgálatra fegyvernélküli alkalmas segédszolgálatos alkalmazása csoporthoz tartozó legénységi állományu hadapródokat is beleértve, valamint a honvéd csapatok szolgálatára nem alkalmas helyi, irodai, hadtáp, kiképzési stb. szolgálatra alkalmas egészen a zászlóság terjedő rang fokozatu tanító személyzetet a tényleges szolgálat

alól felmentsek. A felmentés megvalósítása érdekében a kir. tan. felügyelőség ezen az uton is fejkéri ez iskola fenntartókat, hogy a fent említett egyénekről hozzá azonnal teyeken jelentést megnevezve a tanító rangfokozatát, csapattestét, születési évét. Pontosan megjelölendő a jelenlegi besorolásuk, katonai alkalmasságának foka (pl. népfőlkélesi hadiszolgálatra fegyvernélküli alkalmas), leendő polgári alkalmaztatásának helye, azonkívül az állomány illetékes póttestének megnevezése. A honvédségnek a zászlónál megjegyzendő, hogy csapatok szolgálatra nem alkalmas, vagy helyi, irodai, hadtápszolgálatra alkalmas.

— **Az Apolló mozi műsora.** Ma vasárnap *„Játék a tüzzel”* című 3 felvonásos vígjáték. Kedden *„A herceg szerelme”* című négy felvonásos dráma és *„Az alkoholmentes házaspár”* című bohózat. Csütörtökön a *„Vasgyáros”*. Szombaton *„A függöny legördül”* című négyfelvonásos dráma.

— **Készül a tengeri-rendelet.** A közlekedési miniszteriumban most készül az idei tengeriterméről szóló rendelet. Egyik leglényegesebb újítása az lesz, hogy a legfontosabb tengeritermő vármegyékben a vásárlásokat mindaddig nem fogják megengedni, amíg a közviszéglet fedezése nincs biztosítva. Előbb le kell majd szállítani a közviszégletet, a hadsereg és Ausztria részére re-kompenzációk céljaira biztosított mennyiségeket és csak ha ez megtörtént, következik majd a magán-szükséglet biztosítását célzó vásárlások engedélyezése.

— **A kiörlés új rendje.** A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a kiörlési arány a tavalyi 80 százalék helyett az idén 87 százalékra emelkedik. 76 kilogrammos buzából a következő lisztfajtákat kell kiörlni: 16 százalék finom lisztet; 24 százalék főzőlisztet; 47 százalék kenyérlisztet; 11 százalék korpát. Ha hozzáadjuk a két százalék porlást, megkapjuk a teljes számot: száz százalékot. A 71 kilogrammos roszból ez idén 90 százalék lisztet és 7 százalék korpát kell kiörlni. Árpából, tekintet nélkül a fajsúlyra, 80 százalék lisztet és 17 százalék korpát kell előállítani.

— **A városi adóhivatalról.** Az 1916. évi XXXIII. t. c. 2. §-a alapján eszközölt adóhelyesbítés és a hivatkozott t. c. 4. §-ának első és második bekezdése alapján eszközölt adófelelőtel és pótlólagos III. oszt. ker. adókiizámitási javaslatokat, valamint az ujonnan keletkezett üzletek után megállapított III. oszt. ker. adókiizámitási javaslatokat tartalmazó lajstromok 1918. évi augusztus hó 4-től kezdődő 8 napi közszemlére ki vannak téve a városi adóhivatalban, ahol a lajstromokat az érdekeltek betekintheik s netáni észreveteleiket a kir. pénzügyigazgatósághoz írásban beadhatják, utóbb a tárgyalásig az adókiivetó bizottságnál terjeszthetik elő.

— **Próbavágás.** Székesfehérvárott a város próbavágást végeztetett a marhaus árának megállapítása végett. A Fejérmegyei Napló szerint a próbavágások után kilátás van rá, hogy a marhaus kgja 18 korona lesz, esetleg ennél kevesebb is lehet.

— **Közönség figyelmébe.** Egy ügynök egysektől azon a címen, hogy Oroszországban hadifogságban levő hozzátartozóitól drótnélküli táviró utján hirt szerez, pénzt csal ki. Legutóbb egy katonatiszttel is elhitette, hogy orosz hadifogoly fiától a pozsonyi drótnélküli táviró utján értesítést fog kapni. Eltekintve attól, hogy a legközelebbi drótnélküli táviró állomás nem Pozsonyban, hanem egészen más helyen van, ezen ügynöknek, jobban mondva csalónak nem áll módjában igéretének eleget tenni, tehát egyedül célja csakis a közönség megkárosítása által család pénzszerezés.

— **Új beszerzési csoport.** A zirci összes közalkalmazottak beszerzési csoportot alakítottak. Ők tehát nem egyesülnek a tervezett veszprémi csoporttal. Az új csoportnak 49 tagja van 199 családdal. Az elnök *Gasparis Vince*, ügyvezető *Vizer János*, jegyző *Arató Andor*. A csoportnak hat bizottsági tagja is van. Ugy halljuk, hogy hasonló mozgalom érik a devecei közviszviselők körében is.

— **A Méheshid.** Az utóbbi időben is sokan kértek bennünket, hogy a Méhes-hid javítását sürgezzük. A kérésit mellőztük, mert tudtuk, hogy a lerakott korlátokat ellopokdák. Nem csodálunk tehát, hogy a város nyugodtan nézte a pusztulást. Örömmel halljuk, hogy a mérnöki hivatal a hidépitést mégis sürgős munkakörébe vette s újabban a Méheshidat is teljesen átépítette. A hidak ujunak, javulnak s általuk a környék is szépül.

— **Bucszó.** Abból az alkalomból, hogy az általam bérelt Korona-szálloda vendéglő és kávéház bérletétől megváltam, mindazon kedves vendégeimnek, akik nagybecsült támogatásukban részesítettek, egybe mód hiányában ezuton mondok köszönetet. Veszprém, 1918. aug. 1. *Haranghi György*.

— **Orgazdaság.** Négy veszprémi gyermek ellopott öt lepedőt Balatonfüredről a fürdőházból, melyeket azután darabonként 80 K-ért eladtak *Schwarz Pál* veszprémi szabónak. Ő ezeket sötétkékre megfestette és nadrágokat csinált belőle, amelyeket állítása szerint darabonként 75 K-ért árusított el. A rendőrség Schwarz Pál ellen orgazdaság címén megindította az eljárást.

— **Rézgálic őszi buzacsvázáshoz.** A miniszterium az őszi buzacsvázáshoz rézgálicot fog kiosztani. A kiosztást csak községi bizonyítvány ellenében a szőlőpermetezés befejeztével fogja megkezdni. A vármegyei Gazdasági Egyesület gondoskodott róla, hogy a gazdáknak az őszi buzacsvázáshoz megfelelő mennyiségű kincstári rézgálicot szerezzen be. A rézgálic ára kgr-ként 6 K 30 fill. Ezuton kér fel a vármegyei Gazdasági Egyesület a gazdákat, hogy az őszi buzacsvázáshoz szükséges rézgálic szükségletüket jelentsék be az egyesületnél.

— **Vetőmagkiosztás.** A kormány új termérendelethe értelmében a vármegyei Gazdasági Egyesület felhatalmazást kapott vetőmag vásárlására. Felhívja az Egyesület a községet, hogy a kisbirtokosok vetőmagszükségletét haladéktalanul jelentsék be.

— **Vármegyénk termelőihez.** Megalakult Veszprémben a honvéd beszerzési központ, mellyel lapunk más helyén bővebben foglalkozunk. A központ vezetősége ezen az uton is felhívja a vármegye gazda, illetve termelőközönségét, hogy eladásra szánt zöldségmértire, kerti veteményekre, egyébbb élelmiszerekre tegye meg a központhoz ajánlatát. A központ a felsorolt cikkekben nagy tételekben (waggon számra) is vásárol.

— **Gazdasági nőiskola.** Margitszigeten, Budapest mellett, van gazdasági nőiskola két éves tanfolyammal, amely teljesen ingyenes. Ebben az iskolában a tanulók kertészetet teigazdaságot, baromfitenyesztést, méhészetet, háztartást tanulnak. Ebbe az intézetbe felvesznek minden 12 éven felüli leány hadiárvt és 30 évnél nem idősebb hadiözvegyet. Aki az iskola iránt érdeklődik, forduljon a veszprémi hadigondozó népirodához megyeház földszint 2. szám.

— **Polgármesteri hirdetmény.** *Dr. Horváth Béla* polgármesterhelyettes a következő hirdetményt teszi közzé: Közhírré teszem, hogy a fenyő- és tölgykéreg árának megállapítása tárgyában a m. kir. miniszterium rendeletet adott ki, mely a hivatalos órák alatt nálam betekinthező.

Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár,
Zichy-liget. Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratoriuu. Vér-vizsgálatok.

WELLNER GYULA
készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22 Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

B. K. Székesfehérvár. Hogy az öt, első díjat nyert pályázó közül mi csak egy nevet említettünk meg, annak igen érthető magyarázata, hogy ezt az egyet jól ismerjük, művészetének két kiváló alkotása városunkat ékesíti. — Gyöngyöst tehát csakis az ő neve hozhatta érdeklőségi kapcsolatba a pályázatot illetőleg a veszprémiekkel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy jó karban levő fekete nyitott kocsi eladó. Megtekinthető idb. *Ódor Pándi* Menceh-helyen.

Egy automata zene, mely kethelyiségben vagy vendéglőben igen alkalmas, eladó. Cím: *Kossuth Lajos-utca 28. szám alatt.*

Eladó elkölözés miatt egy szelid mokus forgó házikóval. Értekezni lehet *Uyvári Károly* polgári biztosnál, Miklós-utca Nagy-féle házban.

Egy idősebb nő plébániára házvezető-nőnek ajánlkozik. Címe: BÁLINT MARISKA Hajmáskér.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Lampert Imre cipésziparos és Bart Rozália fia Imre, r. kath. — Slavonics Ferenc kömvességéd és Hungler Mária leánya Anna, r. kath. — Nagy István máv. kazánkovács és Nagy Mária fia László, Béla, ref. — Molnár György máv. vonattékező és Szabó Anna leánya Anna, r. kath. — Vida József gépkocsivezető és Farkas Ludmilla leánya Erzsébet, Anna, r. kath. — Széles Mihály Miklós vendéglős és Siky Mária fia Károly, r. kath. — Szabó Róza háziacseléd leánya Margit, r. kath.

Halálozás.

Szikszay Margit háziacseléd 23 éves, r. kath. — Farkas Péter 1 hónapos, r. kath. — Szabó Emma 3 hónapos, r. kath. — Molnár Anna 2 napos, r. k. — Förstner Mór magánzó 89 éves, izr. — Mayer Mária 2 hónapos, r. kath. — Babai Amália háztartásbeli 18 éves, r. kath.

Hősi halált halt katonák:

1917. július 24. Kondor József népf. a m. kir. 7. honv. táb. a. e.-ben 18 éves, r. kath. — 1917. aug. 12. Spáhic Ibró népf. a cs. és kir. 5. zártüzérezredben 42 éves, izamita.

A m. kir. 31. honvéd gyalogezredből: 1917. márc. 17. Froló János népf. 49 éves, r. k. — 1917. máj. 18. Herczeg Ferenc népf. 20 éves, r. k. — 1917. máj. 18. Rehák János népf. 21 éves, r. k. — 1917. május 31. Lengyel István népf. 18 éves, r. k. — 1917. aug. 3. Horváth József népf. 34 éves, ág. h. ev. — 1917. aug. 20. Nagy János népf. 29 éves, r. kath. — 1917. aug. 10—15 körül. Pap Ferenc hadapródjelölt 18 éves, r. kath.

Házasság.

Horváth József (özv.) kömvességéd, r. kath. és Szlotka Ilona háziacseléd, r. kath. — Horváth Antal (özv.) napszámos, r. kath. és Imre Mária Emília napszámosnő, r. kath.

PESTI és SZEMERÉY

kereskedelmi irodája (Veszprém, Güzella-tér a.) hirdetései.

A czégnél eladó:

Árpád-utca 2. sz. ház 4200 koronáért. Nov. 1-én átvehető.

Báthory-utcában egy ház 2 szoba, konyha, 210 □-öl kerttel. Nov. 1-én átvehető.

Decimal mérleg 750 kilogrammig sullyal, — 1 szelelő rosta, — 1 Backer-rosta, — 1 fújtató, — 1 üllő, — 1 satu, — 1 furógép eladó.

Kaszárnya melletti ház üzlettel, italmérséssel **sürgősen eladó.**

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

Siófokon, a Vilma-telepen 3 szoba, 2 zárt verandás uri villa villanyvilágítással, teljes berendezéssel, parkirozott területtel jutányosan eladó.

Hosszu-utcában jó karban levő ház, 1 bolt, 2 szoba, konyha, kamara és pincével, 2 raktárhelyiséggel, évi hozama 1400 kor., jutányosan eladó.

1200 □-öl szőlő, 2 szoba, 2 konyha, italmérséssel joggal felruházva, Almádban eladó.

Cserhát-utca 6. sz. ház 3 utcai szoba, 3 udvari szoba, 3 konyha, előszoba, hozzávaló helyiségekkel eladó.

Buhim-utcában 5 szoba, 2 konyha, fürdőszoba, 2 kamra, villany, vízvezeték, jó karban levő kerttel eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes felszereléssel, házzal eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel **azonnal átvehető.**

Gazdálkodónak alkalmas ház 3 és 2 szoba, 2 konyha, istállók, felszer. disznóólak, nagy udvar, bent a városban jutányosan eladó.

Sárkuta mellett szép birtok: 9 hold gyümölcsös szőlővel, lucernával, 3 szoba, konyha, 2 pince, 6 állatú istálló, pajta és disznózállással jutányosan eladó.

Irógép és Wertheim-szekrény megvételre kerestetik.

Hosszu-utcában nagy területen álló 5 szoba, 2 konyha, cselédszoba 2 nagy műhely, 1 raktár, 2 felszer. és pincéből álló jó karban levő ház eladó. Vízvezeték, villany bevezetve.

MEGHIVÓ.

A Vaszari Önszegélyző Egyesület mint Szövetkezet

1918. augusztus 4-én, vasárnap d. u. 3 órakor a róm. kath. iskola helyiségében

IV. évi rendes közgyűlését

fogja megtartani, amelyre a Szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése.

2. Az évi mérleg és számadás beterjesztése és tárgyalása.

3. Új felügyelőbizottság választása.

4. Esetleges indítványok.

Vaszar, 1918. július 30.

Töreky Árpád, elnök-igazgató.

A Vaszari Önszegélyző Egyesület mint Szövetkezet ZÁRSZÁMADÁSA az 1917/1918. évben.

Forgalmi kimutatás 1917. május 7-től 1918. május 7-ig.

Bevétel.	
Mult évi pénztári maradvány	2526-32 K
Heti betétek	12738-20 "
Előleg	4- "
Tőkekamatok	2144-16 "
Késedelmi kamatok	38-50 "
Írásdíj és vegyesek	12-40 "
Tőkevisszafizetés	20450- "
Hadikölcsön kamatai	240- "
Pápai takarékpénztárból kivét	2500- "
Postatakarékpenztárból kivét	3980- "
Új belépőtől befolyt	156- "
Összesen:	44783-58 K

Kiadás.	
Kiadott kölcsönök	12310- K
Mult évi mérleg hirdetési díja	25- "
Tisztviselők tiszteletdíja	160- "
Egyélti szolgálatai fizetése	20- "
Postadíjak	2-95 "
Irodaáttalány	10- "
Pénztárnoknak napidíj	30- "
Pápai takarékpénztárba betét	18310- "
Postatakarékpenztárba betét	7280- "
6000 K névértékű hadikölcsön	5779-20 "
Leszámlolt betét	748-80 "
Pénztári maradvány	107-63 "
Összesen:	44783-58 K

Nyereség- és veszteségszámla az 1917/1918. évben.

Nyereség.	
Tőkekamatok	2144-16 K
Írás- és intérdíjak, vegyesek	12-40 "
Késedelmi kamatok	38-50 "
Hadikölcsön kamatai	240- "
6000 K névért. hadikölcsön jegyzésekor jutalék	220-80 "
Összesen:	2655-86 K

Veszteség.	
Mult évi mérleg hirdetési díja	25- K
Tisztviselők tiszteletdíja	160- "
Egyélti szolgálatai fizetése	20- "
Postadíjak	2-95 "
Irodaáttalány	10- "
Pénztárnok 20 %-a	33-72 "
Pénztárnok napidíj	30- "
Nyereség mint egyenleg	2374-29 "
Összesen:	2655-86 K

Vagyonmérleg a IV. üzletév végén.

Vagyon.	
Kötelezőkben	24453- K
Hadikölcsön	10000- "
Takarékban van	24714-63 "
Pénzszekrény 20 % levonással	33-66 "
Pénztári maradvány	107-63 "
Összesen:	59308-92 K

Teher.	
Heti betétek	53369-60 K
4 évi nyereség	5939-32 "
Összesen:	59308-92 K

Az 1917/1918. IV-ik üzletév elején volt 220 tag 1317 üzletlétszettel. Kilépett 1 tag 24 üzletlétszettel. Belépett 1 tag 5 üzletlétszettel. Marad az év végén 220 tag 1318 üzletlétszettel.

Vaszar, 1918. május 7.

Kapácsy Pál, alelnök. Töreky Árpád, elnök.
Molnár Dániel, pénztárnok. Nádasy Ferenc, könyvelő.

Czum József Domonkos István Haft Gyula
Hérics Vince Kolossvary Lajos Pécsi János
Ruzsás Vince Takács Vince Varga István
igazgatósági tagok.

Jelen forgalmi kimutatást, nyereség- és veszteségszámlát, vagyonmérleget megvizsgáltuk és mindenben rendben találtuk. — Vaszar, 1918. július 25.

Orbán Mihály Bartos Károly Kiss Ferenc
felügy. biz. tag felügy. biz. elnök felügy. biz. tag

Gyékényt,

tavalyi és jövő évi termésből is, veszek bármily nagy mennyiségben lábon is. Szives ajánlatokat „Gyékényes“ jelígre e lap kiadóhivatalába kérek.

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

**KALAPOS-
üzletemet**

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom férfi- és női kalapok javítását, valamint festését is

Götzenberger Lajos.

 Uj és használt fegyvereket, pisztolyokat ad és vesz, javításokat elfogad **Szemerey János** fegyverkereskedő, Veszprém

Veszek
mézet, viaszkot
kisebb-nagyobb tételekben;
továbbá
füstölt husokat
és mindenféle élelmiszert
a legmagasabb napiárban
BAKOS KÁLMÁN
kereskedő, VESZPRÉM.

Vessünk
tarlórépát!

A nagy takarmány- és élelemhiány pótlására legalkalmasabb a tarlórépa. Ez évben aratott, saját termésű, hazai fajta, nagy, kerek, fehér, garantált, csiraképes és teljesen tisztá, minden idegen magtól mentes tarlórépamagot ajánlok tisztelt gazdátársaimnak vetési célra.

Kilónként 120 korona
árban utánvétellel. — 70—100 kg. és feljebb jelentékenyen olcsóbb. Csomagolást önköltségen számítom. Megrendeléseket kér:

Sárdy Vilmos számtartó,
Csertő. — Utolsó posta Szigetvár (Somogy megye).

Iskolaszerek Rajzszerek Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-ter 3. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizományosa.

Minden iskolában hasz-
nálható **tankönyvek**
raktáron vannak, illetve
általá beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerjnt.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
játányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek: ZONGORÁK javítását és han-
golását ugy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése VESZPRÉM Gizella-ter 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likörök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Délgyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj” védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati eikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRES JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likörök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,

a „Korona”-szálloda átellenében.

Készítek a szakmamba vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becserélek és
azokat kijavítva, ismét eladom.
Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenn-
tartott jöhrű VABRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árusítom. —
Használt gépeket becserélek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Eladó ház.

Veszprém, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.

számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2
udvar. — Az utcafelől lakás bolthelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy Veszprém,ben,
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kivá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,

valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, lisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •